
Bra om loven, lite om alt annet

ANMELDELSER

JØRGEN DAHLBERG

Advokat, lege i spesialisering i anesthesiologi og klinisk stipendiat, Klinikk for kirurgiske fag
Akershus universitetssykehus



Anne Kjersti Befring, Bente Ohnstad

Helsepersonelloven

Kommentarutgave. 401 s. Bergen: Fagbokforlaget, 2019. Pris NOK 699

ISBN 978-82-450-2690-0

Befring og Ohnstad har i denne oppdateringen laget en ren kommentarutgave til helsepersonelloven. Boken følger de enkelte paragrafer i loven og gir klare beskrivelser av ulike avgrensninger og avveininger, herunder med flere gode henvisninger til rettspraksis og andre relevante avgjørelser. For dem som er vant til å jobbe med juridisk faglitteratur, vil strukturen være velkjent. Således er dette en bok som egner seg godt for jurister.

Boken er utover dette trolig av begrenset nytte i den daglige kliniske hverdagen for helsepersonell flest. Mange vil nok oppleve at en slik bok ikke gir tilstrekkelig veiledning i de praktiske problemstillingene som kan oppstå. Til det er den ofte for generell og for teoretisk i sin tilnærming.

Eksempelvis er det ikke mange konkrete avklaringer å finne i hvordan man skal praktisere plikt om øyeblikkelig hjelp, angitt i lovens § 7. Boken gir her lite praktisk veiledning om hva formuleringen «påtrengende nødvendig» konkret omfavner. Det er således ikke mye å hente fra en slik bok om du i de sene nattetimer i akuttmottaket lurer på om du skal bruke tvang på en pasient og vise til at dette kanskje er «påtrengende nødvendig».

Et annet eksempel er beskrivelsen av taushetsplikten og unntakene som følger her. De aktuelle reglene (lovens § 21 og følgende paragrafer) er godt beskrevet, men gjennomgangen er i hovedsak avgrenset til bestemmelsene i loven.

Helsepersonell som søker generell kunnskap om taushetsplikten med tilhørende unntak, vil mulig oppleve dette som en ufullstendig oversikt når relevante bestemmelser fra andre lover ikke er tatt med. Om du lurer på hva du kan og bør gi av informasjon til de nærmeste pårørende hvis pasienten mangler samtykkekompetanse, vil boken gi lite veiledning om de anvisninger som finnes i pasient- og brukerrettighetsloven (som utgjør mulige unntak for taushetsplikten).

Du bør trolig begynne et annet sted om du ønsker en bok som kan gi deg praktisk veiledning i hvilke rettigheter og plikter du har som helsepersonell i din kliniske hverdag. Ønsker du et oppslagsverk for hva jurister får ut av de aktuelle lovbestemmelsene i helsepersonelloven, er dette derimot et glimrende valg.

Publisert: 24. juni 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0278

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 18. februar 2026.